

Zaaknummer : 01014280
Ons Kenmerk : ODH466292
Datum : 12-12-2022

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 23 november 2021 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het bouwen van circa 170 woningen in deelgebieden 1 en 3 van Hernesseroord te Middelharnis en is aangevraagd namens AM Zeeland B.V. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de ransuil, het opzettelijk storen van de ransuil, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de ransuil (*Asio otus*);
- Artikel 3.1, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk storen van de ransuil (*Asio otus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 februari 2022 tot en met 1 februari 2031.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan AM Zeeland B.V. met uitzondering van artikel 3.1, vierde lid, van de Wet natuurbescherming, vanwege het ontbreken van wezenlijke invloed van de storing op de staat van instandhouding als bedoeld in artikel 3.1, vijfde lid, van de Wet natuurbescherming;
- II. de voorschriften 1 tot en met 13 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende gegevens van 12 september 2022 en 4 oktober 2022 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf de bekendmaking van dit besluit tot en met 1 februari 2034.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - a. de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
 - b. het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één week van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.
- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het 'Activiteitenplan vleermuizen en ransuil t.b.v. woningbouw op Hernesseroord te Middelharnis' van oktober 2021 en de aanvullende gegevens van 12 september 2022. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - i) de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - ii) aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - iii) de uit te voeren werkzaamheden;
 - iv) de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - v) de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - vi) de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - vii) het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de ransuil, de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan vleermuizen en ransuil t.b.v. woningbouw op Hernesseroord te Middelharnis' van oktober 2021 en de aanvullende gegevens van 12 september 2022.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen uiterlijk twee weken voorafgaand aan de realisatie te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Al gerealiseerde voorzieningen dienen uiterlijk binnen twee weken na bekendmaking van dit besluit te worden gemeld.

Specifieke voorschriften

- 9 Uiterlijk drie maanden na bekendmaking van dit besluit, dient een beheerplan met een concrete ecologische toelichting ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (vs. 1), waarin beschreven wordt op welke wijze het functioneel leefgebied van de ransuil behouden blijft op lange termijn. Dit beheerplan dient minimaal de volgende informatie te bevatten:
 - a duidelijke beredering en onderbouwing van de overwegingen die zijn gemaakt;
 - b het algemeen beheer van het gebied en wat het beheer concreet inhoudt;
 - c wie verantwoordelijk is voor het beheer en hoe geborgd wordt dat het beheer continueert bij overdracht naar een andere partij;
 - d het beheer specifiek gericht op het behoud van het leefgebied van de ransuil;
 - e op welke wijze rekening gehouden wordt met kwetsbare periode van de ransuil.
- 10 De permanente voorzieningen voor de ransuil (nestmanden) moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de voorzieningen minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden door een ecologisch deskundige op functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van een voorziening hersteld wordt.
Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de ransuil.
- 11 Het ongeschikt maken van de bebouwing dient verricht te worden in de minst kwetsbare periode van de ransuil, welke loopt van 1 augustus tot 1 maart, onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de ransuil (vs. 4). Wanneer door de ecologisch deskundige geconstateerd wordt dat de rustplaats voorafgaand aan het slopen in gebruik is, dient met de werkzaamheden te worden gewacht totdat alle individuen de rustplaats vrijwillig hebben verlaten.
- 12 De voorzieningen die getroffen worden om lichtverstoring van vliegroutes en het foerageergebied te voorkomen dienen uitgevoerd te worden conform de ten tijde van de uitvoering geldende Kennisdocumenten Gewone dwergvleermuis en Watervleermuis (BIJ12).

- 13 De effectiviteit van de permanente voorzieningen voor de ransuil en het functioneren van het essentieel leefgebied van zowel de ransuil als de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis, dient gedurende drie jaar te worden gemonitord. Uiterlijk drie maanden na de verzenddatum van dit besluit dient hiervoor een concreet monitoringsplan ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (zie vs.1). De monitoring dient te starten vanaf het eerste seizoen nadat het huidige leefgebied ongeschikt is gemaakt en te worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige op het gebied van de ransuil. Het onderzoek moet worden uitgevoerd conform de Telrichtlijnen voor de ransuil van SOVON² en voor de gewone dwergvleermuis en watervleermuis conform het op dat moment geldende Vleermuisprotocol voor vliegroute en foerageergebied. Op de monitoring zijn verder de volgende randvoorwaarden van toepassing:
- a de resultaten van de monitoring dienen jaarlijks voor 1 februari van het opvolgende jaar te worden aangeleverd bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (zie vs. 1). De eerste monitoringsresultaten dienen aangeleverd te worden voor 1 februari 2024.
 - b de resultaten dienen te worden opgeleverd in een korte rapportage, waarin in ieder geval dient te worden opgenomen: een heldere conclusie over de effectiviteit van de getroffen compenserende maatregelen, namelijk of de ransuil en de gewone dwergvleermuis en watervleermuis in de directe omgeving aanwezig blijven en gebruik maken van de gerealiseerde alternatieve voorzieningen. Mocht het verwachte resultaat uitblijven en aanwijsbaar zijn toe te schrijven aan de uitvoering van de betreffende maatregelen, dan dient tevens een voorstel voor verdere optimalisatie of extra maatregelen ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid;
 - c indien de monitoringsresultaten hiertoe aanleiding geven, kunnen er aanvullende maatregelen worden opgelegd;
 - d indien uit de monitoring blijkt dat de alternatieve voorzieningen en het essentieel leefgebied voldoende effectief zijn en zullen blijven voor de ransuil, de gewone dwergvleermuis en watervleermuis kan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid verzocht worden om toestemming de monitoringsverplichting eerder te beëindigen.

Aanwijzingen voor gebruik

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht zoals bedoeld in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Indien de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde, dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

²² <https://stats.sovon.nl/stats/soort/7670>.
01014280-00075018

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 23 november 2021 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het bouwen van circa 170 woningen in deelgebied 1 en 3 van Hernesseroord te Middelharnis en is aangevraagd namens

AM Zeeland B.V. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de ransuil, het opzettelijk storen van de ransuil, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de ransuil (*Asio otus*);
- Artikel 3.1, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de ransuil (*Asio otus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 februari 2022 tot en met 1 februari 2031.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Activiteitenplan vleermuizen en ransuil t.b.v. woningbouw op Hernesseroord te Middelharnis, NWC, kenmerk P21-139/W2036, oktober 2021;
- Aanvullend onderzoek vleermuizen en vogels met een vast verblijfplaats Hernesseroord te Middelharnis – deelgebied 1 en 3, NWC, kenmerk P20-076/W1903, november 2020;
- Hernesseroord Landschapontwerp fase 1, BoschSlabbers landschapsarchitecten, projectnummer BS19-139, 5 oktober 2021;
- Hernesseroord Landschapontwerp fase 3, BoschSlabbers landschapsarchitecten, projectnummer BS19-139, 7 oktober 2021;
- Staat van de woningmarkt Jaarrapportage 2021, Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties, juli 2021;
- Bestemmingsplan Buitengebied, Gemeente Middelharnis, werknummer 254.208.00, 7 maart 2012;
- Woningbouwontwikkeling Hernesseroord, Bureau Juust, rapportnummer 000149, 25 maart 2021.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze aanvraag.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 27 augustus 2022 verzocht om aanvullende gegevens.

Op 12 september 2022 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Reactie op aanvullende vragen, NWC, september 2022;
- Tekening Hernesseroord Bovengrondse inrichting Vlek 1 Concept, Juust, tekeningnummer 000149_T6-06.5, 15 juli 2022;
- Tekening Hernesseroord Bovengrondse inrichting Vlek 1 Bouwrijp, Juust, tekeningnummer 000735_T6-06.7, 2 augustus 2022;
- Luchtfoto met te rooien, te behouden en nieuw te planten bomen.
- Bosrijk wonen in de polder, BoschSlabbers landschapsarchitecten, projectnummer BS19-139, juli 2022.

Op 4 oktober 2022 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Reactie op aanvullende vraag Wettelijk belang Omgevingsdienst Haaglanden. NWC, oktober 2022.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 20 december 2021 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De ransuil is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede, vierde en vijfde lid, van de Wnb is het verboden:

- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de ransuil te beschadigen, te vernielen of weg te nemen;
- opzettelijk de ransuil te storen als dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

De gewone dwergvleermuis en de watervleermuis zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, van de Habitatrichtlijn. De watervleermuis is tevens opgenomen in bijlage II van het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

AM Zeeland B.V. is voornemens om op het terrein Hernesseroord te Middelharnis 333 woningen te bouwen.

De deelgebieden 1 en 3 waarop de aanvraag ziet, betreft de bouw van circa 170 woningen.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- het kappen van bomen;
- het slopen van een elektriciteitshuis;
- het bouwrijp maken;
- het aanplanten van nieuwe struiken en bomen;
- het herinrichten van het terrein met o.a. een nieuwe infrastructuur en watergangen;
- het bouwen van circa 170 woningen.

De werkzaamheden staan gepland te starten na verlening van de ontheffing en duren naar verwachting tot uiterlijk 2031.

Overtreding verbodsbepalingen

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2020 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de ransuil en vleermuizen binnen het plangebied. Het onderzoek naar de ransuil is uitgevoerd conform de Telrichtlijnen van Sovon³. Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de ransuil, de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Ransuil

De ransuil is in het plangebied aangetroffen. In het elektriciteitshuisje is een rustplaats aanwezig. In het Activiteitenplan van oktober 2021 staat aangegeven dat als gevolg van de geplande werkzaamheden deze rustplaats verloren gaat. Hiermee wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden. Er is ook ontheffing aangevraagd voor het opzettelijk storen van de ransuil, zoals opgenomen in artikel 3.1, vierde lid, van de Wnb. Artikel 3.1, vijfde lid, van de Wnb stelt echter dat dit verbod niet van toepassing is wanneer de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Bij de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare periode van de ransuil (zie ook overwegingen hierna). Gelet op het voorgaande komen wij tot het oordeel dat geen sprake zal zijn van storing met wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de ransuil. De verbodsbepaling opgenomen in artikel 3.1, vierde lid, van de Wnb wordt bij deze werkwijze niet overtreden.

De gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Foeragerende gewone dwergvleermuizen zijn verspreid over het plangebied waargenomen. Met name de bosranden van beide deelgebieden en de vijver in deelgebied 3 wordt door deze soort gebruikt als essentieel foerageergebied. De bosrand in deelgebied 1 is mogelijk onderdeel van een essentiële vliegroute en in de aanvraag is daarom uitgegaan van de aanwezigheid hiervan. Met de geplande werkzaamheden gaat essentieel foerageergebied en een essentiële vliegroute van de gewone dwergvleermuis gedeeltelijk verloren, waardoor voortplantingsplaatsen of rustplaatsen aanwezig buiten het plangebied van deze soorten in functionaliteit kunnen worden aangetast. Tevens worden hierbij individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

³ <https://stats.sovon.nl/stats/soort/7670>.
01014280-00075018

De watervleermuis

De watervleermuis is in het plangebied aangetroffen. De vijver in deelgebied 3 wordt door deze soort gebruikt als essentieel foerageergebied. Met de geplande werkzaamheden gaat dit essentiële foerageergebied van de watervleermuis gedeeltelijk verloren, waardoor voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soort aanwezig buiten het plangebied kunnen worden aangetast in functionaliteit. Tevens worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de ransuil, gewone dwergvleermuis en de watervleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan vleermuizen en ransuil t.b.v. woningbouw op Hernesseroord te Middelharnis' van oktober 2021 en de aanvullende gegevens van 12 september 2022. Deze maatregelen zien onder andere op het slopen van het elektriciteitshuisje en het kappen van de bomen in de minst kwetsbare periode van de ransuil, gewone dwergvleermuis en de watervleermuis en het treffen van compenserende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de ransuil, de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis.

Staat van instandhouding

Ransuil

Als gevolg van de werkzaamheden gaat één rustplaats van de ransuil verloren. Ter compensatie van de rustplaats zijn op 7 april 2022 drie nestmanden gerealiseerd in de bosschage nabij de oude rustplaats. De gewenningsperiode is hiermee ruimschoots behaald. Deze permanente voorzieningen zijn binnen 100 meter van de oorspronkelijke rustplaats gerealiseerd en vallen buiten de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden. Tevens bevinden zich in de directe omgeving van het plangebied voldoende natuurlijke alternatieven die kunnen dienen als rustplaats voor de ransuil. Hiermee zijn gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Buiten de meest kwetsbare periode, welke loopt van 1 augustus tot 1 maart wordt het elektriciteitshuisje gesloopt. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de ransuil. Dit hebben wij geborgd in voorschrift 4. Wanneer door de ecologisch deskundige geconstateerd wordt dat de rustplaats voorafgaand aan het slopen in gebruik is, dient met de werkzaamheden te worden gewacht tot alle individuen de rustplaats vrijwillig hebben verlaten. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Daarmee wordt voorkomen dat er individuen worden verstoord, verwond of gedood.

De ransuil heeft in Nederland als broedvogel een zeer ongunstige staat van instandhouding met een negatieve trend. Deze negatieve trend hangt onder andere samen met verslechtering van de voedselsituatie. De ransuil komt verspreid in lage dichtheden voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal op Goeree-Overflakkee. Het plangebied doet voor de ransuil dienst als rustplaats. Het foerageergebied bevindt zich voornamelijk op de agrarisch percelen rondom het plangebied. Met de voorgenomen inrichting van het plangebied met extensief beheerd kruidenrijk grasland en inheemse bomen en struiken is het aannemelijk dat de voedselsituatie voor de ransuil verbetert. Gezien de ongunstige staat van instandhouding dienen de nestmanden te worden gemonitord gedurende een periode van drie jaar in het broedseizoen van de ransuil. Er dient hiervoor een monitoringsplan ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Ook hebben wij de randvoorwaarden voor deze monitoring in de voorschriften neergelegd. De monitoring van de nestmanden dient te starten vanaf het eerste broedseizoen dat de huidige rustplaats ongeschikt is gemaakt. Uit de monitoring moet blijken of de ransuil gebruik maakt van de alternatieve voorzieningen en of deze voorzieningen functioneel zijn. Met de opgelegde monitoring wordt de effectiviteit van de compenserende maatregelen vastgesteld en indien nodig kunnen extra maatregelen worden genomen of opgelegd.

Om het functioneel leefgebied van de ransuil voor lange termijn te behouden dient er een beheerplan met een concrete ecologische toelichting te worden opgesteld. Met voorgaande maatregelen, aangevuld met het gestelde in de voorschriften, wordt voldoende geborgd dat de ransuil in de omgeving aanwezig blijft.

Vleermuizen

Als gevolg van de werkzaamheden gaat essentieel foerageergebied van de watervleermuis en de gewone dwergvleermuis gedeeltelijk verloren en – vanuit een worst case benadering – ook een essentiële vliegroute van de gewone dwergvleermuis.

Het kappen van de bomen vindt plaats in een periode dat vleermuizen niet actief zijn, tussen 1 december en 1 maart. Voorafgaand aan de kapwerkzaamheden worden compenserende bomen en struiken aangeplant. Tussen de woonblokken worden groenvoorzieningen gerealiseerd met een bosachtig karakter. Ten noorden van deelgebied 3 wordt ter compensatie in totaal 6.000 m² nieuw bos aangeplant in drie bosvakken. Deze nieuwe bosaanplant bestaat voornamelijk uit inheemse soorten. De bossen worden aangeplant met een kruidlaag, struiklaag, boomlaag en kroonlaag. Bomen die de bovenetage (kroonlaag) vormen worden aangeplant in plantmaat 14/16. De nevenetage (boomlaag) bestaat uit veren met plantmaat 200-250. De onderetage (struiklaag) bestaat uit veren met plantmaat 150-175. Door grote diversiteit aan soorten en structuur vormt het nieuwe bos een goede vervanging van het te kappen bos en aanvulling van het bestaande bosareaal. Het huidige bosareaal heeft een eentonige soortensamenstelling en leeftijdopbouw.

De bomen te noorden en noordwesten van de vijver in deelgebied 3 blijven grotendeels behouden. Hierdoor blijft de vijver in de luwte en geschikt als foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis. De beschoeiing langs de vijver wordt verwijderd en de vijver wordt voorzien van een natuurvriendelijke oever. Bij de nieuw aan te leggen watergangen worden over de gehele lengte inheemse bomen aangeplant waardoor luwte wordt gecreëerd. Hiermee wordt erop ingezet om het plangebied haar functionaliteit als essentieel foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis te laten behouden, ook in de tijdelijke situatie.

Negatieve effecten op de functionaliteit van het foerageergebied en de vliegroute worden hiermee zo goed mogelijk ondervangen. De maatregelen bieden de betreffende vleermuissoorten alternatieven tijdens en na de werkzaamheden. Voorgaande is geborgd middels voorschrift 5. In de nieuwe situatie zal nabij foerageergebied van vleermuizen vleermuisvriendelijke straatverlichting worden aangebracht om verstoring te voorkomen (zie vs. 11). Om vast te kunnen stellen of de tijdelijke en permanente alternatieve vliegroute en foerageergebied door vleermuizen gebruikt worden en afdoende zijn, wordt de effectiviteit van de alternatieve voorzieningen gemonitord. Monitoring vindt plaats vanaf het eerste actieve seizoen nadat het huidige foerageergebied en de vliegroute ongeschikt zijn gemaakt en dient te worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis. Het onderzoek moet worden uitgevoerd conform het op dat moment geldende Vleermuisprotocol voor vliegroute en foerageergebied van de gewone dwergvleermuis en watervleermuis. Zo nodig kunnen de voorzieningen geoptimaliseerd worden, zodat ook op de lange termijn de functionaliteit van het essentiële foerageergebied en de vliegroute is geborgd. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften.

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuissoort in Nederland. De gewone dwergvleermuis is een wijdverbreide soort die in heel Nederland wordt waargenomen. De soort komt algemeen voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Middelharnis. Het plangebied doet voor de gewone dwergvleermuis dienst als essentieel foerageergebied en – vanuit een worst case benadering – ook als essentiële vliegroute.

De watervleermuis komt net als de gewone dwergvleermuis verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Middelharnis. De watervleermuis is een algemene en wijdverbreide soort die in heel Nederland wordt waargenomen. De soort heeft een gunstige staat van instandhouding. De vijver en de aangrenzende vegetatie in deelgebied 3 doet voor de watervleermuis dienst als essentieel foerageergebied. Gedurende de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat de functionaliteit gedeeltelijk zal afnemen. Door uitvoering van de werkzaamheden buiten de actieve periode van de watervleermuis en de herplant van inheemse bomen en struiken voorafgaand aan de kapwerkzaamheden is dit slechts van korte duur en verliest het gebied de functies niet volledig. Na de werkzaamheden zal het plangebied zijn functie als essentieel foerageergebied voor deze soort weer volledig kunnen vervullen.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de ransuil, de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang 'ter bescherming van flora en fauna' en het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'.

Initiatiefnemer is voornemens het terrein Hernesseroord te ontwikkelen in het kader van een woningbouwproject voor de bouw van in totaal 333 woningen. Het plan betreft wonen in het groen. Het totale project bestaat uit vier deelgebieden. De aanvraag heeft betrekking op deelgebieden 1 en 3. De ontwikkeling voor deelgebieden 2 en 4 moet nog verder worden uitgewerkt. Het plangebied en de ligging van de deelgebieden zijn weergegeven op figuur 2 van het Activiteitenplan van oktober 2021. Het deelproject waar de aanvraag op ziet, betreft de bouw van drie appartementencomplexen met in totaal 74 appartementen, 48 twee-onder-een-kap woningen en 48 geschakelde/rijhuurwoningen. Het plan is opgezet met zoveel mogelijk behoud van de bestaande groenstructuur. Tussen de verschillende deelgebieden worden brede ruimtes opengelaten voor openbaar groen. Het openbaar groen wordt landschappelijk vormgegeven met kruidenrijk grasland, solitaire bomen en heestergroepen. De heestergroepen worden opgebouwd uit verschillende inheemse soorten. Het grasland zal voor het overgrote deel extensief worden beheerd. Ter compensatie van de te kappen bomen wordt 6.000 m² gevarieerd bos aangelegd ten noorden van deelgebied 3.

Het streven is om zoveel mogelijk van de bestaande bosranden te behouden en te verrijken. De te kappen en te behouden bomen zijn aangegeven op figuur 7 en 9 van het Activiteitenplan van oktober 2021.

De bestaande bosgebieden worden verbeterd, omdat deze nu een monotone opbouw hebben in soortensamenstelling en leeftijdsopbouw. In de bosgebieden blijven bomen zoveel mogelijk behouden in de nieuwe plannen. Er wordt enkel pleksgewijs ingegrepen (dunning/verjonging) ten behoeve van de woonkwaliteit (met name bezonning) en de biodiversiteit of waar het de kwaliteit van het bos ten goede komt. Om de kwaliteit van de bossen duurzaam in stand te houden wordt beheer middels verjonging uitgevoerd. Het beheer is gericht op meer variatie in de verticale opbouw van het bos en kan een rijke struik- en kruidenlaag tot ontwikkeling komen. Het bestaande bos wordt aangevuld met nieuwe aanplant van inheemse boom- en struiksoorten. Ook bestaande boomgroepen en solitaire bomen zijn waar mogelijk ingepast in het ontwerp. De ransuil geeft de voorkeur aan

(half)open cultuurlandschap met bosjes, lanen en graslanden. Het bestaande grasland zijn intensief beheerde gazons. Met de voorgestelde inrichting zal de kwaliteit van het leefgebied voor de ransuil verbeteren. De ransuil jaagt bij voorkeur in het open veld, langs bosranden en wegbermen. Door de inrichting en beheer van extensief kruidenrijk grasland afgewisseld met bosschages zal het foerageergebied in omvang en kwaliteit toenemen. Daarmee is de ransuil niet afhankelijk van het omliggende agrarische gebied. In voorschrift 9 hebben we geborgd dat het functioneel leefgebied van de ransuil op lange termijn behouden blijft.

In de gemeente Goeree-Overflakkee bestaat een groot tekort aan woningen (Woonvisie Goeree-Overflakke 2018-2024). De woonvisie stelt: “De vraag naar appartementen overtreft het aanbod waardoor er een tekort is aan appartementen (zowel koop als huur). In alle prijsklassen moeten er appartementen en gelijkvloerse woningen gebouwd worden, ook in de vrije huursector.” De locatie Hernesseroord staat al geruime tijd op de planning om in te vullen als woongebied. Daartoe is in 2008 een bestemmingsplan opgesteld, dat later is geactualiseerd in het nu geldende ‘Bestemmingsplan Middelharnis’. Het bestemmingsplan staat de bouw van 333 nieuwe woningen in dit gebied toe. Met het ontwikkelingsplan Hernesseroord is voorzien in ruim 300 koop en huur woningen hierdoor wordt de doorstroom van woningzoekenden bespoedigd.

De woningen worden aardgasvrij opgeleverd en voldoen aan de eisen voor “Bijna energie neutrale gebouwen” (BENG). BENG stelt eisen aan enerzijds het beperken van de hoeveelheid (fossiel) energiegebruik, door bijvoorbeeld hoogwaardige isolatie en installaties met een hoog rendement, en anderzijds aan de hoeveelheid hernieuwbare energie met bijvoorbeeld zonnepanelen. De woningen worden aangesloten op een duurzame warmtebron. Dat minimaliseert de Co₂-uitstoot en het gebruik van fossiele brandstoffen. Hierdoor draagt met deze woningen bij aan een beter klimaat.

Gelet op het voorgaande zijn wij van mening dat het belang ‘ter bescherming van flora en fauna’ en het belang van ‘de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten’ voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op de ransuil, gewone dwergvleermuis en de watervleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek aangezien het gaat om het uitvoeren van woningbouw op een inbreidingslocatie. De gemeente Middelharnis heeft een grootte woonopgave. Voordat tot uitbreiding kan worden overgegaan moeten eerst inbreidingslocaties worden benut. Een bestemmingsplan voor het mogelijk maken van woningbouw in dit gebied is reeds vastgesteld op 4 september 2008. Omdat dit binnenstedelijk gebied al 14 jaar bestemd is voor woningbouw dient deze plancapaciteit als eerste te worden benut. De ontwikkeling richt zich op een groene en duurzame woonomgeving. Met het plan worden de bestaande kwaliteiten van het gebied benut en het wordt groen beleefbaar. Dat kan niet op een andere locatie worden bereikt omdat er in Middelharnis geen andere inbreidingslocaties beschikbaar zijn waar een vergelijkbaar woonconcept kan worden gerealiseerd.

Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de ransuil, de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis zoveel mogelijk te voorkomen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare periodes van de ransuil, de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens de werkzaamheden te verminderen, zoals het voorafgaand aanplanten van nieuwe bomen voordat de kapwerkzaamheden aanvangen en de geplaatste nestmanden.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat voldoende is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen werkwijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de ransuil, gewone dwergvleermuis en de watervleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de gierzwaluw op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Goeree-Overflakkee bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend met uitzondering van de gevraagde ontheffing voor het overtreden van artikel 3.1, vierde lid, van de Wnb voor de ransuil. Gelet op artikel 3.1, vierde lid in samenhang met het vijfde lid, van de Wnb is vanwege het ontbreken van storing van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de ransuil hiervoor geen ontheffing benodigd. Op dit onderdeel wijzen wij de ontheffingsaanvraag dan ook af.